

Musíte sa znovuzrodiť...

Suspírium: „Keď svojho ducha posieláš, sú stvorené, tak obnovuješ povrch zeme. Naveky sláva Hospodinovi! Nech sa raduje Hospodin zo svojich diel!“ (Ž 104,30-31) Amen.

Začiatočná pieseň: Chválospev č. 208: „Všetci v tento čas, ó, ľudia,...“

Vzdych: „Vám však, ktorí sa bojíte môjho mena, vyjde slnko spravodlivosti a zdravie bude v jeho lúčoch.“ (Mal 3,20a) Amen.

Suma evanjelia: je zapísaná vo Svätom Písme ako ju čítame v Evanjeliu podľa Lukáša v 11. kapitole v desiatom až trinástom verši takto: „**Lebo každý, kto prosí, dostane, kto hľadá, nájde, a kto klope, tomu otvorí. Vari je medzi vami otec, ktorý by dal svojmu synovi kameň, keď ho prosí o chlieb? Alebo hada, keď ho prosí o rybu? Alebo mu podá škorpióna, keď si pýta vajce? Keď teda vy, hoci ste zlí, viete dávať dobré dary svojim deťom, o čo skôr dá nebeský Otec Ducha Svätého tým, čo ho prosia!**“ Amen.

Pieseň: Chválospev č. 447: „Zošli na nás, Otče milý,...“

Vzdych: „Nemýľte sa! Boh sa nedá vysmievať, lebo čo človek rozsieva, bude aj žať. Pretože kto rozsieva pre svoje telo, z tela bude žať porušenie. Ale kto rozsieva pre Ducha, z Ducha bude žať večný život.“ (Ga 6,7-8) Amen.

Lekcia: Evanjelium podľa Jána 3. kapitola 1-8. verše: „*Medzi farizejmi bol jeden človek, volal sa Nikodém, bol to popredný muž medzi Židmi. On prišiel v noci k Ježišovi a povedal mu: „Rabbi, vieme, že si učiteľ, ktorý prišiel od Boha, lebo nikto nemôže robiť také znamenia, aké robíš ty, ak nie je s ním Boh.“ Ježiš mu odpovedal: „Amen, amen, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí znova, nemôže uzrieť Božie kráľovstvo.“ Nikodém mu povedal: „Ako sa môže narodiť človek, keď je starý? Či môže druhý raz vojsť do lona svojej matky a narodiť sa?“ Ježiš odpovedal: „Amen, amen, hovorím ti: Ak sa niekto nenarodí z vody a z Ducha, nemôže vojsť do Božieho kráľovstva. Čo sa narodilo z tela, je telo, a čo sa narodilo z Ducha, je duch. Nečuduj sa, že som ti povedal: „Musíte sa znova narodiť.“ Vietor veje, kam chce; počuješ jeho hlas, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide. Tak je to s každým, kto sa narodil z Ducha.“*

Modlitba

Sila, ktorá pretvára svet, Duchu Svätý, Ty, ktorý z chaosu tvoríš poriadok, zo skazy život, z temnoty svetlo. Vyznávame, že všetko okolo nás i v nás je plné ničenia a nepokoja. Pane náš, premeň svojou mocou tento svet na svoju záhradu,

kde znovu klíči život, kde rastie pokoj, kde Ty si Pánom. Tvoje dielo je nám často nepochopiteľné, a predsa je prežiteľnou skutočnosťou, pretože tam, kde vane tvoj Duch, tam vzniká život. Ďakujeme Ti, že nám približuješ veľký sviatok uprostred obyčajných pracovných dní: nie je to len vonkajší sviatok žatvy, ale aj sviatok duchovnej žatvy v Izraeli – kde Ty zhromažďuješ srdcia a premieňaš životy na nové. Otvor srdcia, Pane náš, aby nezostali uzavreté, ako bola Nikodémova myseľ v noci, ale aby prijali tajomstvo Ducha: „musíte sa znovu narodiť.“ Buduj naše duše, daj nám silu prosieť o moc Tvojho Svätého Ducha, o novú kvalitu života, pretože často máme pocit, že sa nám zrútil náš systém – naše ľudské myslenie, náš rozum i naša citová istota. Obnov v nás to, čo zostarło. Uvoľni naše kĺčovité pripútanosťi a prived' naše srdcia k slobode, ktorá je v Duchu. Daj nám odvahu, aby sme vo chvíľach radosti i bolesti svedčili o milosti, tak ako Nikodém, ktorý Ťa najprv hľadal v noci, a potom pod tieňom kríža i pred veľradou vyznal pravdu. Duchu Svätý, príd' už príd', vylej sa na nás, pretvor nás, utíš nás, zmier nás zo Sebou, a urob z nášho života požehnanie nášho Boha, pretože život i duch vychádzajú jedine z Teba. Prosíme, požehnaj naše bohoslužby, aby sme vedeli, že Ty si Duch, ktorý „všetko tvoríš nové.“ (Zjav 21,5) Amen.

Pieseň: Chválospev č. 450: „Cirkvi základ jediný je len Kristus...“

Vzdych: „Takto vraví Pán, Hospodin: ‚Ešte v tomto sa dám uprosiť domu Izraela, aby som im to vyplnil: ľud pri nich rozmnožím ako ovce. Ako posvätné ovce, ako ovce v Jeruzaleme počas slávností, tak zástupy ľudí zaplnia zrúcané mestá. Potom poznajú, že ja som Hospodin.‘“ (Ez 36, 37-38) Amen.

Textus: Evanjelium podľa Jána 3,7: „*Nečuduj sa, že som ti povedal: ‚Musíte sa znova narodiť.‘*“

Milí bratia a drahé sestry, vd'akyvzdanie prinášajúce kresťanské zhromaždenie v Pánu Ježišovi Kristovi!

Nikodém znamená „vítaz ľudu“. Dnešné evanjelium nás však učí, že nestačí byť víťazom medzi ľuďmi, ani zastávať vysoké postavenie. Víťazstvo je skryté v Bohu. Život Kristovi. Pokrok v Duchu. Nikodém je farizej, učiteľ, vážený človek. A predsa mu v živote niečo chýba. Nestačí mu vonkajší poriadok náboženstva. Nestačí mu tradícia. Nestačí mu dobre fungujúci systém. Pretože v jeho srdci je otázka: ako treba naozaj žiť? Preto prichádza za Ježišom – v noci. Možno so strachom. Opatrne. Ale predsa s túžiacim srdcom. A to je samo osebe nádejou:

kto hľadá, ten ešte žije a chce žiť. Nikodém vidí v Ježišovi Božie znamenia. Vidí, že sa tu deje viac než len ľudské učenie. Ale ešte nerozumie hĺbke veci. A Ježiš hneď ukazuje na podstatu: „Nečuduj sa, že som ti povedal: musíte sa znovuzrodiť.“ To nie je len učenie. Je to zároveň súd aj milosť. Pretože Boh nechce len opraviť lepšieho človeka, ale chce stvoriť nového človeka.

Nikodém však ešte rozmýšľa ľudským spôsobom: ako by to mohlo byť možné? Lebo človek obyčajne rozumie len tomu, čo dokáže sám ovládať. A taký je aj dnešný človek. Často chceme mať pod kontrolou všetko: svoje myšlienky, svoj život, svoju budúcnosť, dokonca aj seba samých. Ale pritom sa stráca niečo podstatné: sloboda života a sila Ducha. Duchovná kvalita života stojí jedine na prítomnosti Ducha – na ničom inom. A tu sa na chvíľu zastavme. Nikodémovo chápanie je obmedzené... A niet sa čomu čudovať... sme ešte dávno pred svätodušnými sviatkami. Toto je príbeh pred vyliatím Ducha Svätého, ale už hovorí o Duchu. O tom Duchu, ktorého človek ešte nemôže úplne poznať. Nemôže ho pochopiť, kým ho neprijme. Duch Svätý je dar.

Nikodém ešte myslí vo svete ľudskej logiky. Narodenie vidí len z pohľadu matky. Víťaz ľudu – život dokáže chápať iba zo strany biologického zrodzenia a rozmnožovania. Ale Jánovo evanjelium hovorí o niečom inom. O „vstupe“ do Božieho kráľovstva. A tu sa spájajú dve skutočnosti: lono matky a Božie kráľovstvo. Obe sú z ľudskej strany neovplyvniteľné. Jedno je odmenou, druhé darom – oboje pochádza od Boha. Bohu je však všetko možné. „Môže vojsť do Božieho kráľovstva...“ – pretože to, čo človek nedokáže vytvoriť, Boh dáva ako dar.

Božia kvalita života a ľudská kvalita života nie sú to isté. Kvalita života, kvalita Ducha Svätého. Tam, kde je len ľudská sila, život sa ľahko unaví. Tam, kde sú len myšlienky, duša vysychá. Chorá duša... chorý človek... Nikodém žije v tomto napätí: nevidí, nepočuje, necíti – iba rozmýšľa. Len rozumom sa snaží pochopiť to, čo možno prijať iba skrze Ducha. A tu treba zdôrazniť: Nikodém nie je

vzdialená biblická postava. Nikodém sme my. Náboženský človek, ktorý vie, rozumie, hľadá – ale ešte nedovolil Bohu, aby znovuzrodil jeho život. Sväté Písmo však už na začiatku hovorí inak: *„Zem bola pustá a prázdna... a Duch Boží sa vznášal nad vodami.“* (IMojž 1,2)

Tam, kde sa objaví Duch Svätý, tam sa nedeje kontrola, ale stvorenie. znovuzrodenie. Nie uzavretosť, ale rodí sa život. Preto sa Dávid modlí takto: *„Tvoj dobrý Duch nech ma vedie po rovnej zemi.“* (Ž 143,10) Nie moja vlastná sila, nie moje vlastné riadenie, ale dobrý Boží Duch. Pretože keď vládne len ľudský rozum, život sa ľahko vyprázdni. Veľa poznania, ale málo života. Veľa myšlienok, ale málo Ducha. Aj Nikodém je ešte tu: premýšľa, analyzuje, pýta sa – ale ešte sa nezrodil znova. Pritom už prorok Ezechiel zvestoval: *„Dám vám nové srdce a vložím do vás nového ducha.“* (Ez 36,26)

A Ježiš ide ešte ďalej: *„Vietor veje, kam chce...“* Nedá sa riadiť. Nedá sa vlastniť. Nedá sa uzavrieť. Také je aj pôsobenie Ducha Svätého. Svätý Duch nedáva informácie, ale vdýchne život. Ako keď Boh pri stvorení vdýchol človeku dych života. Preto svätodušné sviatky nie sú len sviatkom. Sú novým začiatkom. A apoštol Pavol vydáva svedectvo: *„Duch sa prihovára za nás nevysloviteľnými vzdychmi.“* (R 8,26) Sú chvíle, keď už ani nevieme, ako sa modliť. Len túžime. Len hľadáme. Len sme otvorení. A Duch Svätý už pôsobí. Preto treba povedať aj dnes: Možno nepotrebujeme odpovede, ale nový život. Drahí bratia a sestry! Prosme dnes Boha, aby aj dnešných Nikodémov viedol svojim Duchom. Aj tu v Bratislave. Aj tu v našom cirkevnom zbore. Aby sme neboli iba premýšľajúcimi a hľadajúcimi ľuďmi, ale znovuzrozenými učeníkmi žijúcimi v Duchu. Pretože Svätý Duch nielen vedie – Duch dáva život. A preto konečná otázka neznie, čo rozumieme, ale či sme sa narodili znova. Bohu je všetko možné! A napokon nesmie zostať nevyslovená konečná nádej. Kniha Zjavenia takto vidí človeka, ktorý sa znovuzrodil v Duchu a zostal verný: *„Tomu, kto zvíťazí, dám toto všetko do dedičstva...“* (Zjav 21,7) A ďalej: *„A Boh zotrie každú slzu z ich očí a*

smrti už viac nebude...“ (Zjav 21,4) To je konečné víťazstvo. Nie víťazstvo ľudu. Nie víťazstvo človeka nad sebou samým. Ale Kristovo víťazstvo v človeku a nad človekom. To je víťazstvo, v ktorom sa z Nikodéma stáva učeník (porov. Jn 7,50–51; Jn 19,40), z noci svetlo a z hľadania večný život. Lebo kto sa narodí z Ducha, ten víťazí v Kristovi. Amen.

Modlitba: Nebeský Otče náš, ďakujeme Ti, že si k nám aj dnes prehovoril vo svojom Slove a skrze tajomstvo Ducha si nám pripomenul, že nestačí poznanie, nestačí náboženský poriadok, ale musíme sa znovuzrodiť. Ďakujeme Ti, že si v príbehu Nikodéma hovoril aj o nás: o hľadajúcom človeku, o premýšľajúcom človeku, ktorý predsa túži po živote, ktorý môžeš dať iba Ty. Duchu Svätý, prosíme Ťa, zostaň s nami aj naďalej. Zavej do našich životov ako vietor, ktorý veje, kam chce, a pretváraj nás na nového človeka v Kristovi. Zlom v nás uzavretosť starého zmýšľania, rozviaž naše strachy a zrod' v nás slobodu, ktorú môžeš dať iba Ty. Pane, tam, kde je dnes ešte noc v srdci, zapáľ svetlo; kde sú otázky, tam daruj živú vieru; kde je únava a prázdnota, tam nech vytryskne nový život. Veď náš cirkevný zbor a veď aj každého z nás osobitne do radosti a zodpovednosti znovuzrodeného života. A prosíme Ťa, Pane, ako si zaslúbil: zotrieš každú našu slzu a dáš večný život tomu, kto víťazí v Kristovi. Uskutočni v nás toto víťazstvo: nie z našej vlastnej sily, ale z milosti Tvojho Syna, Ježiša Krista, a z moci Ducha Svätého. Dobrorečíme Ti, že naše hľadanie nie je márne a že toho, kto prichádza k Tebe, neprepúšťaš naprázdno. Zostaň s nami teraz i naveky. Amen.

Modlitba Pánova

Ofera: „Kto iný premáha svet, ak nie ten, kto verí, že Ježiš je Boží Syn?“ (I Jn 5,5)

Požehnanie: „Veď všetko, čo sa narodilo z Boha, víťazí nad svetom. A tým víťazstvom, ktoré premohlo svet, je naša viera.“ (I Jn 5,4) Amen.

Pieseň: Chválospev č. 456: „Stádočko malé, nezúfaj,..."